

M E D I T A T I O S . E P I S T O L E .
D O M I N I C Æ R E -
M I N I S C E R E V E L S E -
C U N D Æ I N J E J U N I O - S I V E
Q U A D R A G E S I M Æ .

Additis S. Patrum dictis, Quæstio,
numq; aliquot decisione, ad uberiorem textūs, cum o-
pus est, explicationem, & Heterodoxorum refutationem,

In Regia Åboënsi Academia.

P R E S I D E

D N . A E S C H I L L O P E T R A E O ,
S. S. Theol. Doct. Profess. & Civitatis ejusdem Pastore:

*Examini subjicit, in Auditorio Majori, horis solitie
Ad diem 27. Aprilis Anni 1653.*

S A L O M O N L A U R E N T I I T H U N E N S I S
R O S L A G I U S .

Hieron. in hunc Locum.

Quibus via Christus est, dignis es gressibus ambulate, quia cum utate fides angori debet
& mores: Sicut cum utate carnis, & cibis erescit & studium.

Ambroſius.

Utrorsius astringat ad ea que docet, Dei interponit personam, dicens: Non hominem sper-
nit, qui præterit præcepta Sed Deum. Quem idè dicit Spiritum Sanctum no-
bis dedisse, ut sancte vivamus: Quia in corpore subditu peccatis non habitas
Spiritus Sanctus. Job. 15.14,15 Rom. 3.9. Prov. 20.9.

A B O E S .

Impressa à Petro Wald/ Acad. Typogr. An. 1653.

VIRIS

Experientissimis, Consultissimis, Speciosissimis atq;
humanissimis

DN. M. ERICO A-
CHR E LIO, Acad. Ab.
Med. Prof. Celeberrimo,
Promotori & Patrono suo
plurimum observando.

DN. OLAO WA-
LENIO Regij Dicasterij.
Assessori prudentissimo &
Consultissimo, omni obser-
vantiae cultu submissè cor-
lendo.

DN. LAURENTIO BROCHIO Civitatis Ar-
boensis Consuli aquissimo
atq; Prudentissimo etatem
prosequendo.

DN. DANIELI LAUR.
Illustris. Dña Catharina
Oxenstierna redditū Prae-
tori in Jodis & Brinda-
la solertissimo, Promotori
suo propensissimo, Fratriq;
germano amantissimo.

DN SIGFRIDO Gallo
Itidem senatori & merca-
tori maxime circumspecto
singulariter observando.

DN. OLAO JOHAN,
ejusdem Dña Catharina
Oxenstierna Praefectio in
Leipzigholm & Zapila
expeditissimo, fautori suo
benignissimo.

Dominis Fautoribus, Promotoribus & Benefacto-
ribus suis singulari animi affectu etatem prosequendis
Exercitium hoc Theologicum in gratia mentis in-
dicium, submissè dedicat & offert.

Salomon Laurentij Respondens.

MEDITATIO TEXTUS.

DOMINICÆ REM
NISCERE, VEL SECUNDÆ IN JEJU
NIO sive QUADRAGESIMÆ.

In sanctis & summis laudanda TRINITATIS, PATRIS,
FILII & SPIRITUS Sancti nomine.

Non est Sapientia, non est prudentia, non est consi-
lium contra Dominum.^{Lic. 16, 8.} Prov. 21. v. 30.
Quibus verbis Salomon duo asserit & docet: Unum,
quod inveniatur in hominibus & sub hoc Sole Sapientia
& intelligentia quedam, quā quidem homines se invicē
superant. Alij simpliciores & rudiores vñ. quos Deo vulga-
rib, reb⁹ perficiendis p̄fsecit, à quib⁹ quia parum eis des-
dit ad necessitatem, non multum requirit, tamen ut ma-
neant in suā pietate, faciant opus ad quod vocati sunt,
quidam prudentiores & acutiores facti, partim natura
auxilio sed nihilominus divinā affluente gratia ut subti-
liora r̄merti & scrutari valent; à talibus Christus dicit
multa exigi, illi sunt qui acceperunt fortassis quinq; ta-
lenta, quibus alia quoq; superflueranda sunt, si laudem
à Dño audire velint, si velint supra majora collocari.
Alterum est quod dicit Salomon: Quod nulla Sapientia
valeat contra Deum, indicat etiam hoc ipso Salomon,
hominem sua prudentia tentando rem posse confidere
Deo, in suā prudentiā malefacere & existimare Deum
non

non videre opera nec propterea eum vel bene vel male facere. Verum nihil perficiunt hanc suam Sapientiam, quando contra Deum pugnant. Quare petenda est a Deo Sapientia sed talis quae nobiscum sit & nobiscum laboret ut sciamus quid acceptum sit eorum eo omni tempore. Hinc in fine in hoc textu mox explicandam adhortationem quandam proponit Apostolus.

*h.3, 13.
om. 8.3.*

Oremus autem DEUM, ut hanc EPISTOLAM ita meditari queamus, ut cedat in nominis die vini gloriam, nobis in augmentum & incrementum doctrinae, & bonorum operum, in spem & fiduciam, & tandem in eternam beatitudinem. Dicamus igitur: Pater noster &c.

TEXTUS 1. Thessal. 4. v. 2. ad v. 9.

Quod superest rigitur fratres, rogamus vos & abhor-
tamur per Dominum Jesum, quemadmodum accep-
tis a nobis, quomodo oporteat vos versari &
placere Deo, ut abundetis magis. Nostis enim qua
praecepta dederimus vobis per Dominum nostrum Je-
sum: Hac enim est voluntas Dei, sanctificatio vestra
ut abstineatis a scortatione & sciat unusquisque vestrum
suum vas possidere cum sanctificatione & honore, non
cum affectu concupiscentiae, quemadmodum & gentes,
qua non noverunt Deum. Ne quis opprimat ac de-
fraudet in negotio fratrem suum, propterea quod ulti-
or est Dominus de omnibus his, quemadmodum & ante
diximus vobis ac testati sumus. Non enim vocavit

*nos Deus in immunditiam Sed in Sanctificationem...
Itaq; qui Spernit, non hominem Spernit Sed Deum qui
dedit Spiritum suum Sanctum in nobis.*

Optat Apostolus in fine præcedentis capititis ut Deus dirigat illius iter ad suos auditores Thessalonenses. quos per totam Epistolam plurimum commen- dat; Mox optat ut Deus interea multiplicet eos, faciatq; amoris plenitudinem esse inter eos ut irreprehensibiles sint in Sanctitate coram Deo & Patre nostro in adven- tu Domini nostri Iesu Christi cum omnibus ejus Sanctis Jam in hoc recitato textu indicat se adhuc habere ali- quid, quod petat ab eis, vñ, ut sicut prius edoceti sunt ab Apostolo, quomodo ambulent ut Deo placeant & sem- per perfectiones evadant; Itajam in hoc incumbit. Re- vocat eis in mentem præcepta illa vivendi, quæ prius eis dederat per Jesum Christum; Nimirum vobis expedit vidz. Sextum Decalogi præcepium ut fugiatis scortatio- nes & adulteria & quilibet servet corpus suum (quod hic dicitur vas nostrum.) in Sanctitate & honore: Non in concupiscentiarum desiderijs tanquam Ethnici, qui ni- hil sciunt de Deo. Mox etiam aliud præceptum in me- dium adfert considerandum vidz Octavum, quod non lædendus proximus fallacia aliqua & fraude. Quia Deus, inquit, est ultior horum omnium, videt hæc omnia Id quod etiam dicit se prius significasse Thessalonicensi- bus. Addit etiam Deus non vocavit nos ad immuni- ditiam Sed Sanctitatem,, Concludit, autem quid sen- tiendum de contemptoribus harum admonitionum? Et aperit: Qui, inquit, contemnit, ille contemnit non hominem Sed Deum, qui dedit Spiritum Sanctum in

vestro. Admonemur sexti præcepti in hoc textu, nec
non quinti, septimi & Octavi. Excitetur ad ordinum
Fiat voluntas tua sicut in cœlo sic & in terra.

P A R T E S

1. Generalem Apostoli adhortationem ad viven-
dum piè & sanctè juxta voluntatem Dei.

2. Specialem Apostoli Adhortationem ad quorun-
dam præceptorum observationem.

Atq; hæ sunt istæ partes, quas hac vice breviter & sim-
pliciter tractare constituimus: Omnipotens & aeternus
Deus, Pater noster caelstis dilectissimus, nobis omnibus benedic-
cas, cumq; utiliter & fructuose cedere faciat.

P R I M A P A R S.

In qua meditamur:

I. Vocem adhuc, quâ hic uti-
tur Apostolus dicens: Adhuc dilecti, q. d. Apostolus:
Memini me non segniter inculcasse vobis ea, quæ scivi
per Dei gratiam vobis cognitu necessaria ad vivendum
piè & inculpatè in hoc mundo; Verum ne fortassis as-
licubi vel ego neglexerim vel vos oblieti estis eorū, quæ
docui, adhuc quædam repeto, id cujus me facere non pi-
get: Sicut ad Philippenses tali excusatione nititur, quod
illis eadem scribat & iteret, Philip. 3, v. 1.

L. C. In hoc mundo, in hac Scholâ semper doctores
necessæ habent repetere & iterare quæ docuerunt. Et
ipse Doctor hic etiam suam infirmitatem fateri cogatur
in instillando auditoribus ea, quæ voluit & scivit sibi à

Deo

Deo mandata ut diceret alios; Ideoq; tonatur adhuc
denovo melius & perfectius tradere quæ docuit, eadem
quo ad modum decendi. Eadem quidem semper tra-
dit & docet. Sed maturâ etate fortassis rectius quam
antea docuit; Propter auditores etiam ut plurimum re-
petitiones sunt necessariae ideoq; non pigebit Verbi Dei
ministrum adhuc tradere, quæ prius tradidit & docuit
Christus discipulos suos invenit adhuc rudes mysterio-
rum regni Dei, & quamvis jam ubiq; parabolas, meritò
tradidit ille, tamen non verè parabolas intelligunt, quæ
propter rudiores proponuntur. Proposuit Luc. 8. v.
seq. Christus auditoribus suis, qui ex varijs locis, civi-
tatis & pagis confluxerunt ad audiendum Verbum Dei
proposuit inquam parabolam de quadruplici Semine:
Primum, inquit Christus, cecidit inter seminandum su-
per viam & concusatum est & volucres coeli commede-
runt illud; Quoddam cecidit super petram, & exortum
exaruit, quia non habuit humorem. Quoddam cecid-
it inter Spinas & suffocatum à tribulis. Quoddam in
terram bonam & enatum fecit fructum centuplem.
Hanc parabolam discipuli sine Christi explicatione non
percipiunt, ideoq; querunt qualis esset hæc parabola.
Sic hodie in Ecclesia tarditas quædam in Spiritualibus
proh dolor deprehenditur, ideoq; non pigebit doctores
Ecclesiam adhuc docere & repeteret prius proposita &
audita. Ne male habeat auditores doctiores quod pro-
pter Simpliciores eadem repetuntur sa' pius'. Memo-
res sint & doctores & auditores illius mandati divini, do-
cet de crebrâ repetitione cum primis primi p̄ceptū.
Vide Deut. 6. v. 1. seq ad v. 10

II. Apostolicam auditorum

com

compellationem. Dilecti fratres inquit. Fratres nominat Apostolus suos auditores, non solum quia non habemus omnem Patrem Deum. Malac. 2. v. 10. Non solum ideo quod essent fratres in fide amplexi, qui perpendeserat eam Epistolam quam Apostolus eis tradidit. Sed praeceptiam propter singularem Charitatem erga hos suos auditores, quod singularem amorem erga eum ostenderint, praetertim in imitando illius patientiam in adversis propter Evangelium, quam in eis commendat Cap. 1 v. 2. seq; usq; ad finem Capitis. Et cap. 2. v. 13. 19. cap. 3. v' 6. 7. 8. 9. 10.

L. C. Auditorum est diligenter & serio diligere Doctorem suum imitari in timore Dei, in patientia in constantia, mirificè oblectat ministrum Verbi, & effectus in ministro verbi peculiarem affectionem & dilectionem, ut pro fratribus eos habeant, immo alter frater contatur alterum diligere. Sicut Christus loquitur de suis fratribus vel cognatis, cum quidam dixerat eos adesse & velle colloqui cum Christo, respondet Christus & dicit: Ubi mei fratres & quae mater? Qui diligunt sermones meos & eos servant, illi sunt mei fratres & mater quoque. Sic de devitis dicit Moses quod tunc recte faciunt, cum ob gloriam Dei dicunt de patre & matre sua, non video illos, & de filiis dicunt, non novi illos; Ut cum ita loquuntur & quod dicunt, faciunt, iam servant Verbum Dei & custodiunt ejus foedus Deut. 33. v. 8. 9. 10. 11. Dabunt auditores operam ut ministri Verbi maneant eorum fratres, ne ullo modo faciant suam perversitate & ingratitudine ut cogantur exuere hunc fraternitatis affectum. Hoc auditoribus non prodest. Deus in V. T. Peculiariter cavendam voluit ingratitudi-

rudinem & perversitatem, nam contristarunt Levitam,
peregrinum, vijum & pupiles. Duct. 16. v. 14.

III. Modum adhortationis A.

postolice. Hic indicatur his verbis: Oramus vos &
hortamur in Domino Iesu. Sicut a vobis audivisti
quomodo Deo placeatis, ut perfectiores reddimini. Quo
modo utitur Apostolus amica petitione ut fiant perfe-
ctiores, magis in quisq; studeant Deo placere. Deinde
de utitur suâ etiam autoritate hortandi eos: Sed mox
indicat suam autoritatem esse a Christo Iesu. Orat.
v. & hortatur ut ambulent juxta voluntatem Dei & fiant
perfectiores, non consistant in eodem gradu: Sed dant
opetam ut progressus faciant in bono, desistant a malo,
sint mortui ad mala opera, crucifigant corpus suum cum
affectionibus & concupiscentijs. Revocat Apostolus eis
in mentem quæ prius de his tradidit.

L. C. i. Qui vult edificare Ecclesiam Dei, non u-
na semper via insistat, non semper tonet comminationē
& maledictionem & savam Legis concionem, non sem-
per clamet ut contra nos auditores, quod tñ. aliquando
serè necesse est, exemplo Christi Matth. 23. & alibi: Sed
utendum verbo snavi, leni oratione & amicā adhorta-
tione, ut obtineamus quod volumus. Utendum hæc
loquendi formulæ: Adhuc dilecti fratres oramus & hoc
sumus vos in Dño Iesu ut ambuletis piè & placeatis Deo
& perfectiores reddimini. Neq; hæc loquendi formu-
la & modus persuadendi ad id quod bonum est, utenda,
pro collusione aliquà eum malis auditoribus, sed repe-
tenda est Legis doctrina. Apostolus Paulus tali sva-
dendi modo usus est, qui tamen semper operam dedit ne
placeat hominibus & faceret aliquid, quod Deo di-
spiceat.

L. C. 2. Verbi Dei ministri nullam sibi vendicant
authōritatem, sed eam ad scribant Christo, ut decet ut ijs
ijs fides habenda, non veniunt in nomine suo sed in no-
mine Christi, ergo recipiendi. Qui vos audit, inquit, Chri-
stus, me audit, qui vos contēnit, me contēnit, & qui me co-
tēnit & illum Spernit qui n̄ nisi me. Sed ita perversa est
quorundam pertinacia ut potius assentiant currentibus
in nomine suo, quam ijs, qui à Christo missi sunt. Ves-
nit lux in mundum Sed non amatitur; Homines amant
plus tenebras quam lucem, quia opera eorum mala.
Paulus de hoc præpostero amore erga falsos doctores
conqueritur. 2. cor. ii. v. 1 seq. ad v. 7.

L. C. 3. Veri & Synceri ministri Verbi docent
quomodo homines vivent in Dei dilectione & timore,
cum timore & tremore salutem suam operentur, ne sint
securi & contemptores Dei & proximi. Doctrina, quæ
hæc docet est præstantissima & excellentissima doctrina,
non hominem habet autorem sed Deum ipsum.
Ignorat naturalis homo ea quæ sunt ad Dei veram & ne-
cessariam cognitionem, in hâc vitâ ex Scriptura Sacra
hæc dicitur. Sic enim Apostolus de Scriptura Sa-
cra loquitur 1. Tim. 3. v. 17. Non itaq; opus est tenere
humanas traditiones & statuta, quæ sunt doctrinæ homi-
num, juxta quas fruitra Deus colitur. Matth. 15.

SECU NDA PAR S.

In parte primâ expedi vimus adhortationem Aposto-
licam in genere direclam ad Thessalonicenses: In hac
alterâ parte ad Specialem ejus adhortationem infige-
mas mentes nostras.

In

In quā meditamus:

I. Commendationem Thessa-

loni ensium. Commendatio hæc est: Vos scitis, cognita habetis, memoriam etiam tenetis illa præcepta quæ vobis dedimus per Jesum Christum. q. d. Apostolus, sicut in alijs vos merito laudo: Ita etiam propterea vos merito comendo, quod egregie didiceritis vestram catechismum; Decalogum &c. Non quod per Legem ^{luc. 10, 28.} justificemini, hoc enim ego vos non docui. Sed quidam ^{Lev. 18, 5.} Pseudo Prophetæ & inter hos judæi ipsi. Ego docui vos, ^{luc. 11, 11.} hominem justificari sola fide sine operibus Rom. 3, 13. In, ^{luc. 6, 38-41.} terea docui vos Decalogum ut pulcherrimam normam ^{Mat. 22, 8-12.} vivendi, unde cognoscatis Dei voluntatē de v. cultu, de ej. v. usu, de auditu verbi ejus, de honore superiorib^z debito, de promovendo proximo &c. Quæ omnia etiam in ipsa mente nostrâ & primâ statim nativitate herent fixa & immota & sese pedetentim juxta annos produnt.

L. C. Egregia Laus est auditorum quod sint boni Catechismi discipuli, noverint Dei præcepta Decalogo comprehensa, noverint reliquias partes memoriter recitare, quandocumq; interrogantur, multò magis si faciunt quod didicerint. Non itaq; cum Pontificijs errandum statuentibus præcepta nobis esse frustra tradita, si non queamus ea implere & per eorum impletionem aliquid mereri & quidem cœlum & salutem æternam. Putant se per horum observationem justificari & consequenter salvari. Sicut Christus de Pharisæis loquitur quod & illi ita senserint & docuerint, confisi sibi ipsis & alias contempserunt. Quorum opinionem Christus ostendit esse falsam: Nam publicamus qui nullis operibus suis confidebat, Sed simpliciter in misericordia Dei

secumbebat iustificatus in domum suam descendit, non
vero Pharisaeus. Et mox concludit Christus: Qui se
extollit humiliabitur & qui se humiliat, extollitur. Ergo
qui confidens suis operibus se extollit, is humiliabitur
& non iustificabitur, sed humiliatur.

II. Specialem adhortationem

i. v. ad castitatem juxta Sextum preceptum. Ideoq;
dicit Apostolus esse Dei voluntatem ut vitent vagas li-
bidines, fornicationem & adulterium, & omnem rute-
pititudinem, turpia colloquia. Dicit Apostolus in hoc
pot. Si num consistere nostram Sanctitatem, hoc est, per
hoc ostendimus v. z. per castitatem sive in conjugio, sive
extra conjugium, quod habemus cot purum, mundum
& Deo placens, non plenum adulterio vel fornicatione.
Haec est, inquit, Dei voluntas ut quisquis vas suum servet
in sanctitate & honore, ut maneat vas gratiae & non fiat
Diaboli instrumentum & propria tortura, vas irae Dei
quod ad interitum vergit. Ut vero adhuc melius per-
suadeat eis fugiendam esse libidinem, dicit Ethnitos se
voluntari in his carnalibus desiderijs & impuris com-
mixtionibus; qui Ethnici, inquit, Deum non noverint
ideoq; vult Apostolus dicere quod talibus sordibus deles-
& antur. Vos vero mei auditores non estis amplius
Ethnici, sicut fuistis, at nunc conversi ad verum Deum,
nostis eum, nostis ejus precepta, quomodo jam dece-
ret vos imiteri Ethnicos & paganos in tam sordida & fa-
da voluptate.

L. C. i. Castitas a Christianis ametur & omni stu-
dio queratur, ita Apostolus vult, ut qui sentientes flam-
mas libidinis & unctionem in carne, contra tales concu-
pitentias, & cupidines mancipent se in conjugio, melius

hubere quamuri. Feda illa Monachorum & monialium
caterva conjugiū coniunctiā, ienē ediū hujus unctionis, & ta-
men aliud non invenit, ideoq; sine commixtione vivere
nequeunt, horribilia exempla audiuntur in eorum mona-
sterijs libidinum & infanticidiorum.. Qui in conju-
gio sunt, tentantur etiam à Diabolo & propriā carne ut
deserant proprium thorū & cum alijs se immiscant hor-
ribile peccatum perpetrant, ideoq; extra conjugium & in
conjugio castitas servanda, & vix eam quispiam recte ser-
vare valet sine Dei auxilio, orandus Deus ut creet in no-
bis cor mundum & spiritum suum Sanctum ne auferat
a nobis Psal. si. Fornicatio & adulterium non debet au-
diri inter nos quia Christiani sumus non Ethnici.

III. Alteram Specialem adhor-

tationem, vñ, ad veritatem justitiam, & aequita-
tem exercendam cum proximo, juxta Septimum Octa-
vumq; Dei præceptum. Prohibet enim opprimere fra-
trem in aliquo vel eum defraudare, prohibet alijs vim
in ferre, eripere alieui suum per nefas, vel etiam clam au-
ferre, quod iterum contra preceptum Septimum & falsas
merces vendere. Contra Octavum præceptum sit,
blanditijs decipere proximum ut inferat ei dñnum. *Lic. 16, 8 &*
Ut vero ab his sibi caveant auditores, dicit Apostolus *Joh. 16, 8.*
Deum & te ultorem.. Quis potest nebulonem & sedu-
ctorē statim in jus vocare, præsentim cum res nobis
est ignota & persona peregrina & ab eis aliquid oran-
dum. Monet itaq; Apostolus non propterea impios
dimitti quia citari & compellari non possint peregrē ab-
sentes, postquam dñnum quod dederint timebunt,
Deus erit vindicta & ultor. Et dicit Apostolus se etiam

antea monuisse. Qui & hoc eis instillaverit ut p̄cē-
ptum notabile: Deus non vocavit nos ad immunditiam
sed Sanctitatem. Ubi Apostolus ostendit non solum li-
bidinem vocari immunditiam sed avaritiam quoq; frau-
des, deceptiones, violentiam, rapinam & omnes
dolos.

L. C. Amanda æquitas & justitia, etiamsi non
intelligant & percipient nos decipere aliquem, quia ita
aliquando agitur cū proximo ut sapè decipias ignorans
gratias agit deceptoris: Sed Deus non decipitur, vi-
det illi & vindicat. Beatus itaq; merito pronuncia-
tur, qui ita se gerit ut nemini injuriam inferat. Vi-
de Psalm. 112. per totum. Et Psal. 37. v. 16.
ad v. 27.

IV. Epistolæ hujus & adhor-
tationis epilogum sive conclusionem. Qui contem-
nit, inquit Apostolus, adhortationem hanc à me prius
propositam & jam repetitam, ille sciat se non contemnere
me solum hominem vilem. Sed Deum qui dedit Spi-
ritum Sanctum in vobis, contemnit. Q. d. Apostolus,
novi inter vos esse aliquos obstinationes nolentes
nuncium remittere carnalibus desiderijs volentes vivere
ad hoc Ethnico more, quamvis velint dici Christiani
ideoq; hanc adhortationem Spernunt & contemnunt
verum non ita est, nomine Dei ego sic vos adhortor qua-
re ne nos sit tam imprudens ut sibi in æternum exitum
admonitionem Spernat. Quid est illa fæda carnis
luptas citò transciens. Bruta ita ruunt in libidinem
quia ratione carent. Homo Christianus duas habet si-
bi

bi metas ne ita stultescat, est homo rationalem habens
animam, propterea non debet se ita abijcere ut inter se
ita abijcere ut inter se & quadrupadem nihil interesset
poterit. Præterea est Christianus sciens voluntatem Dei
quid faciendum quid omissendum. Servus autem sciens
voluntatem Domini sui & non facit, multum vapulabit.
Infert etiam Apostolus hoc, quod Deus dederit Spiritum
S. in illis, dono suis S. eos instruxit ut haberent illuminati-
nam mentem, haberent Dei donum. Prophanant vero
hoc donum Spirituale si jam velint se volutare in hu-
jusmodi Sordibus.

L. C. Hoc tenendum auditoribus, ne contem-
nant vel minimum, quod Verbi Dei ministri ex verbo
Dei proponunt, si ex Verbo Dei monstrant verum, quid
friadere vel diffiadere student, nequaquam illud con-
temnemus, siquidem contemnentes hoc ut Verbum ho-
minis vili pendentes, Deum ipsum offendimus & ad
iram commovemus: Lex enim clamat maledicens o-
mnes qui non permanet in omnibus, quæ scripta sunt
in libro legis, in Verbo Dei, in Decalogo. Habent er-
go omnes derisores & contemptores ex verbo Dei suum
judicium quod Deum contemnunt. Deus omnes re-
git & meliorem mentem largiatur.

Clementissime Deus pater cœlestis, qui vis ut placeas
misi tibi, ut fugiamus omnem turpitudinem, fallaci-
am & deceptionem. Oramus te ut des nobis mentem Syn-
ceram, parvam mundam, aequi & justi amantem, fugientem a
avaritiam, & omnis turpis Lucri cupiditate, qua magis
arecta sit ad Spiritualia bona consequenda & possi-
denda per Dñ nostrū Jesum Christum, qui tecum & S.
Sancto regnat & vivit in eternum. Amen.

Quæstiones.

1.
Quare Apostolus roget s̄ nos auditores ut bene ambu-
lent? *Resp.* Veri prædicatores non imperat
pro imperio nec dominantur suis Ecclesijs: Sed
rogant & adhortantur eas mansuetè & pacifice.
Quod igitur rogat Paulus, cum jure imperare
possit, humanitatis & modestizè est, quam imitari
debent Pastores, ut comiter, si fieri potest, popu-
lum allicant magis quam violentē cogant.

2. **Quid per vas intelligendū?** *Resp.* Cum
promiscue Paulus hic alloquatur viros ac mulie-
res, non dubium est quin vas pro corpore accipiat.
Est enim suum cuiq; corpus veluti domicilium in
quo habitat. Vult ergo ut corpus nostrum ab o-
mni fæditate purum servemus. Nam & piorū
corpus divino usui consecratum est, quo Deus nō
dehonestatur. Sed honorem accipit, cum iuxta ej⁹
voluntatem vita instituitur. Præcipit ergo A-
postolus ut quilibet nostrum corpus suū propriū
quod à Deo accipit, & quod sibi ipse Deus in tem-
plum delegit cum Sanctificatione & honore pos-
sideat, h. e., honestè: Quia corpus suum probro
& maculā aspergit, qui ipsum prostituit ad Scor-
tationem, quemadmodum alibi dicit. Qui scortatur,
in corpus proprium peccat. 1. cor. 6: 18.